



NORRTÄLJE  
KOMMUN

# Behovsutredning 2022-2024

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

---

**POSTADRESS**

Box 803, 761 28 Norrtälje  
Samhällsbyggnadskontoret

**BESÖKSADRESS**

Estunavägen 14

**KONTAKT**

0176-710 00  
[kontaktcenter@norrtaelje.se](mailto:kontaktcenter@norrtaelje.se)  
[www.norrtaelje.se](http://www.norrtaelje.se)

## Innehållsförteckning

Inledning .....	2
Syfte .....	2
Vad säger lagen? .....	2
Kopplingar till andra styrdokument .....	2
Tillsynsområden enligt miljöbalken .....	3
Genomförande av behovsbedömning .....	3
Metod .....	3
Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun .....	4
Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser .....	4
Resultat och diskussion .....	5
Tillsynsbehovet 2022-2024 .....	5
Prioritering utifrån behov och resurser .....	6
Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2022-2024 .....	7

## Inledning

### Syfte

Behovsutredningens syfte är att ta fram ett underlag som ska användas för att planera tillsynen så att tid och resurser används där riskerna bedöms vara störst och på de områden där man får störst effekt av tillsynen. Detta ska ske genom omvärldsbevakning och bedömning av miljörisker hos företag och verksamheter i kommunen.

Syftet med behovsutredningen är även att redovisa och åskådliggöra det totala resursbehovet för nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken, och övriga relaterade lagar, för de kommande tre åren.

Denna visualisering visar på hur stor del av verksamheten som kan avgiftsfinansieras. Resultatet blir verksamhetens behov i antal timmar som jämförs med de resurser som finns tillgängliga. Med stöd av de siffrorna så görs en prioritering och behovsutredningen ligger därmed till grund för kommande verksamhetsplanering. Behovsutredningen ska göra det lättare att bedöma vilka personalresurser som krävs för att fullgöra kommunens tillsynsansvar samt att leda till en mer effektiv och ändamålsenlig verksamhet och tillsyn.

Behovsutredningen utgår ifrån fyra centrala begrepp:

- *Omvärldsbevakning*: Innebär det arbete kommunen gör för att inkludera nationella uppdrag och mål i tillsynen
- *Totalt behov*: Det behov som myndigheten har identifierat som tillsynens huvudinriktning efter sammanställning av statens krav och kommunens lokala analys.
- *Resursavgränsning*: Avdelningens tillgängliga resurser
- *Tillsynsfrekvens*: Myndighetens bedömning av hur ofta tillsyn ska ske.

### Vad säger lagen?

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska kommunen utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen avser tre år och ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Kommunen ska också ha ett register över alla tillsynsobjekt som har återkommande tillsyn och resurserna ska anpassas efter tillsynsbehovet.

### Kopplingar till andra styrdokument

Behovsutredningen har tagits fram i linje med följande övriga styrdokument:

- Tillsynsplan för miljö- och hälsoskyddsavdelningen 2022-2024
- Handlingsplan för förorenade områden
- VA-plan för Norrtälje kommun 2020
- Mål och budget för Bygg- och miljönämnden 2022-2024

## Tillsynsområden enligt miljöbalken

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken och annan relaterad lagstiftning är indelat i fem huvudsakliga verksamhetsområden:

- Miljöskydd (tillsyn av miljöfarliga verksamheter),
- Hälsoskydd (tillsyn hälsoskyddsverksamheter, inklusive strålskyddslagen)
- Enskilt avlopp (i första hand inventering och tillsyn av små avlopp)
- Områdesskydd (tillsyn av strandskydd)
- Samhällsbyggnad (detaljplaner och program)

Behovsutredningen utgår från Sveriges kommuner och regioner (SKR:s) modell för behovsutredningar. Tillsynsbehovet har delats upp i tre olika delar som tillsammans redovisar behovet:



- *Planerad tillsyn:* Avser den tillsyn som ska bedrivas återkommande på alla verksamheter som betalar årlig administrativ avgift, det vill säga anmälningspliktiga C-verksamheter samt ett fåtal icke anmälningspliktiga U-verksamheter. Utöver dessa planeras även tillsyn på verksamheter som inte betalar årlig administrativ avgift, t ex mindre U-verksamheter samt inventering av enskilda avlopp.
- *Händelsestyrd tillsyn:* Prövning av anmälnings-, tillstånds- och dispensärenden samt befogade klagomål. Det vill säga alla inkomna ärenden som finansieras av taxan.
- *Skattefinansierad tillsyn:* Handläggning av ärenden där ingen avgift kan tas ut, t ex remisser, obefogade klagomål samt övrigt arbete såsom intern och extern samverkan, kvalitetsarbete, rådgivning och restid.

## Genomförande av behovsutredning

### Metod

Utredningen bygger på miljö- och hälsoskyddsavdelningens befintliga tillsynsregister med samtliga tillsynsobjekt samt utdrag ur ärendehanteringssystemen.

Den tid som har redovisats för den planerade tillsynen omfattar de objekt som betalar årlig administrativ avgift samt övriga verksamheter som behöver tillsyn.

När det gäller den händelsestyrda tillsynen har utredningen tagit upp och skattat tidsåtgången av alla typer av inkommande ärenden.

Den tid som i utredningen har redovisats för de olika ärendetyperna, se bilaga 1, utgår dels från schablontid enligt taxan för vissa ärendetyper, till exempel avloppsansökningar, dels från den nedlagda tid som har registrerats i ärendehanteringssystemet på varje enskilt ärende, det gäller bland annat anmälningsärenden som timdebiteras och klagomålsärenden. Utöver detta har tid uppskattats utifrån handläggarnas erfarenheter av hur mycket tid olika ärendetyper tar i anspråk.

Kommunens skattefinansierade tillsyn är uträknad på samma sätt som den händelsestyrda tillsynen med undantag av att inga schablonärenden finns i denna kategori. Den tid som har lagts ner på resor har tagits ut från de digitala körjournalerna.

### Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har ca 30 000 enskilda avlopp varav många inte uppfyller dagens krav på rening. Tillsynsbehovet av enskilda avlopp bedöms vara mycket stort och åtgärdstakten behöver ökas för att minska risken för påverkan på enskilda vattentäkter och för att minska närsaltsbelastningen på recipienterna. Enligt Havs- och vattenmyndigheten behöver åtgärdstakten vara 5% vilket i Norrtälje kommun skulle innebära 1 500 avloppsanläggningar per år.

I kommunen finns totalt 194 st vattenförekomster, både sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten, som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten. Av dessa riskerar ett flertal ytvatten att inte uppnå god ekologisk status på grund av övergödning. Enligt åtgärdsprogrammet för vatten som har fastställts av Vattenmyndigheterna ska kommunerna säkerställa att läckage av näringsämnen från enskilda avlopp minskar. Därför är behovet av inventering och tillsyn av enskilda avlopp i Norrtälje kommun mycket stort och mycket tid behöver avsättas för att driva återkommande inventeringsprojekt. Norrtälje kommun har även ett stort antal lantbruksverksamheter där behovet av tillsyn på gödselhantering är stort för att uppfylla kravet i åtgärdsprogrammet om att minska läckage av näringsämnen.

Åtgärdandet av sämre fungerande enskilda avlopp och tillsyn på gödselhantering är även kopplade till de nationella miljömålen *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet* samt *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

I Norrtälje kommun finns drygt 800 identifierade områden med misstänkta eller konstaterade markföroreningar, så kallade MIFO-områden. MIFO är en förkortning för Metodik för Inventering av Förorenade Områden. Ett stort arbete behöver läggas ned på att inventera och riskklassa objekt samt att göra ansvarsutredningar för att arbetet ska kunna leda fram till en åtgärd. För att uppnå det nationella miljömålet *Giftfri miljö* ska förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdas senast 2050.

Annat som tar mycket tid är till exempel de bilresor som krävs för att kunna utföra tillsyn och besiktningar, kommunen är mycket stor till ytan vilket gör att den totala restiden på ett år blir hög. En hel del tid behöver också läggas på introduktion av nyanställda.

### Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser

En heltidstjänst motsvarar 2 024 timmar per år. För att få fram den tid som varje handläggare kan lägga på tillsyn och provning räknar man bort följande poster:

- Semester 200-240 timmar/år
- Korttids sjukfrånvaro (ca 70 tim), tjänstledighet, VAB (ca 25 timmar i genomsnitt)
- Kontorsgemensam tid ca 400 tim/år (Arbetsplatsträffar, avdelningsmöten, gemensamma aktiviteter, utbildningar, planeringsdag, löne- och utvecklingsamtal mm)
- Privat tid ca 200 tim/år (egen planering, övrig tid, e-post, ej ärenderelaterat).

Detta innebär att det finns 1 100 timmar per heltidstjänst och år att fördela på ärendehantering och övrigt arbete. Övrigt arbete är sådant arbete som behövs för att handläggningen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt, t.ex. samverkan, interna ärendemöten, kvalitetsarbete och annat administrativt arbete.



## Resultat och diskussion

### Tillsynsbehovet 2022-2024

Bygg- och miljönämndens samlade tillsynsansvar inom miljöbalken och annan relaterad lagstiftning resulterar i ett behov av 96 017 timmar under de kommande tre åren.

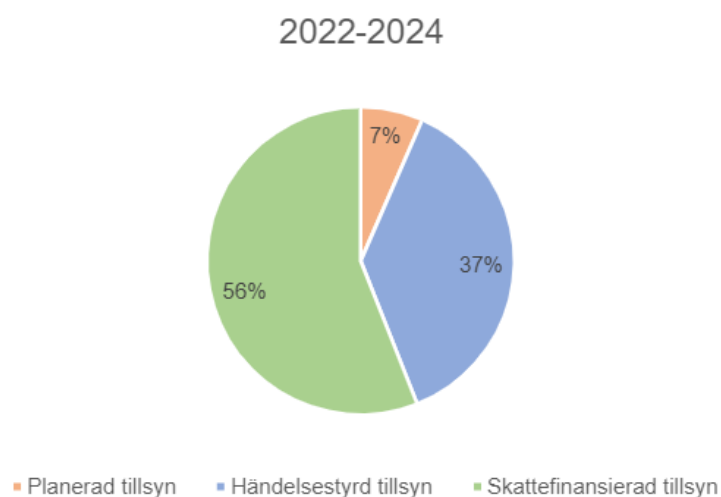
Tillsynsansvaret avser cirka 432 st objekt med årlig administrativ avgift (miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter), ca 30 000 st enskilda avlopp och utöver detta tillkommer tillsyn på verksamheter utan årlig administrativ avgift och förorenade områden. Resursbehovet har ökat från föregående behovsutredning och mer tid läggs på bland annat följande:

- Introduktion av medarbetare på grund av många nyanställda.
- Samordning av tillsyn.
- Avdelningens deltagande i arbetet med kommunens vattenplan.
- Förvaltningen av ärendehanteringssystemet har återförts till avdelningen.
- Genomförande av handlingsplan för förorenade områden.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har med 25 årsarbetskrafter resurser motsvarande 27 500 timmar per år. Behovsutredningen visar att det finns ett totalt behov på 28 976 timmar för verksamhetsåret 2022, vilket ger ett underskott på 4 639 timmar i resurser.

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
<i>Planerad tillsyn</i>	2112	2112	2112
<i>Händelsestyrd tillsyn</i>	12032	12032	12032
<i>Skattefinansierad tillsyn</i>	17996	17796	17796
<b>Totalt behov:</b>	<b>32140</b>	<b>31940</b>	<b>31940</b>
<b>Totala resurser:</b>	<b>27500</b>	<b>27500</b>	<b>27500</b>
<b>Differens:</b>	<b>-4639</b>	<b>-4439</b>	<b>-4439</b>

**Tabell 1:** Samlat tillsynsbehov och resurser för verksamheten under perioden 2022-2024.



**Diagram 1:** Fördelningen av antalet timmar inom respektive tillsynsbehov under perioden 2022-2024.

### Prioritering utifrån behov och resurser

Som behovsutredningen visar finns det en differens mellan verksamhetens behov och tillgängliga resurser, i form av ett underskott i resurser på ca 4 639 timmar. Ett underskott i resurser innebär att den tillgängliga tiden är för liten för att alla arbetsuppgifter ska hinna genomföras. Detta innebär att antingen behöver någon del av tillsynen bortprioriteras eller så behöver de tillgängliga resurserna ökas med ytterligare tjänster.

När det gäller nedprioritering så kan detta inte göras inom alla tre tillsynsgrupper. Den planerade tillsynen och den händelsestyrda tillsynen är den del av verksamheten som nämnden är skyldig att bedriva tillsyn på och bör därför inte prioriteras ned. Det finns dock vissa delar inom den skattefinansierade tillsynen som kan minskas ner, till exempel kvalitetsarbete, interna uppdrag och samverkansprojekt. För att verksamheten ska fungera kan dock inte obefogade klagomål, remisser, registrering och service som också ligger under skattefinansierad tillsyn prioriteras bort.

Inventering, åtgärdsbedömning och åtgärder av förorenade områden ingår i den skattefinansierade tillsynen och är något som länge har nedprioriterats. Behovet av resurser för detta har beräknats att uppgå till ca 4 258 timmar, vilket motsvarar 3,9 heltidstjänster. Med nuvarande resurser är det svårt att genomföra arbetet med förorenade områden men det är något som behöver prioriteras för att uppnå det nationella målet *Giftfri miljö*.

## Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2022-2024

Aktiviteter	Antal ärenden		Uppskattad tid		Behov (antal timmar):		
	2020	per ärende	2022	2023	2024		
<b>PLANERAD TILLSYN</b>							
Planerad tillsyn miljöskydd	13	-	510	468	612		
Planerad tillsyn hälsoskydd	66	-	570	396	354		
Sprintar och projekt	-	-	1032	1248	1146		
<b>HÄNDELSESTYRD TILLSYN</b>							
Administrativt ärende - Arsärende	78	2	156	156	156		
Årsrapport Miljöfarlig verksamhet	52	1,5	78	78	78		
Befogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	17	13	221	221	221		
Befogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	21	20	420	420	420		
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet	10	4	40	40	40		
Anmälan av installation av värmepump	86	3	258	258	258		
Anmälan av miljöfarlig verksamhet	48	15	720	720	720		
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring	4	2	8	8	8		
Information om nedgrävningsplats för häst	1	2	2	2	2		
Information om skrotning av cistern	3	1	3	3	3		
Information om skrotning av köldmedieaggregat	0	1	0	0	0		
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	10	30	300	300	300		
Anmälan om eget omhändertagande	162	1	162	162	162		
Anmälan om ändring av avloppsanläggning	29	1,5	43,5	43,5	43,5		
Ansökan om dispens från lokala hälsoskyddsföreskrifter	0	1	0	0	0		
Ansökan om dispens från renhållningsordningen	45	2	90	90	90		
Ansökan om dispens från skyddsföreskrifter	3	2	6	6	6		
Ansökan om dispens för spridning av slam	0	4	0	0	0		
Ansökan om strandskyddsdispens	4	5	20	20	20		
Ansökan om tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel	2	4,5	9	9	9		
Ansökan om tillstånd enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter	5	3	15	15	15		
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - 25-200 pe	4	15	60	60	60		
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - BDT	133	6	798	798	798		
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC + BDT	570	8	4560	4560	4560		
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutan tank	124	7	868	868	868		
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutan tank och BDT	149	8	1192	1192	1192		
Ansökan om tillstånd till värmepump (mindre än 100 kW)	2	5	10	10	10		
Händelsestyrd tillsyn	335	3	1005	1005	1005		
Information om cisterninstallation	3	1	3	3	3		
Information om köldmedieinstallation	1	1	1	1	1		
Köldmedieinventering	147	2	294	294	294		
Miljöskatt	22	2	44	44	44		
Underrättelse om påträffad förorening	30	4	120	120	120		
Incidentrapportering - Olje-kemolycka	6	10	60	60	60		
Planarbete	-	-	300	300	300		
Anmälan enligt lokala renhållningsordningen - Matavfallskompost	0	1	100	100	100		
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Hämtning av hushållsavfall	0	1	65	65	65		
<b>SKATTEFINANSIERAD TILLSYN</b>							
Åtalsanmälan	0	2	0	0	0		
Obefogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	72	7	504	504	504		
Obefogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	93	15	1395	1395	1395		
Administrativt ärende	79	1	79	79	79		
Enkätundersökning	12	2	24	24	24		
Incidentrapportering - Objektburen smitta, legionella mfl.	17	2	34	34	34		
Remiss alkoholservering	30	1	30	30	30		
Remiss miljöfarlig verksamhet	11	30	330	330	330		
Remiss samrådsärende	0	20	0	0	0		
Remiss transport av avfall	11	0,5	5,5	5,5	5,5		
Remiss övrigt (vattenverksamhet, egen vattenförsörjning, skottlossning)	86	3	258	258	258		
Planarbete (ej debiterbart) och planremiss	18	20	760	760	760		
Inventering och åtgärder förorenade områden	-	-	4258	4258	4258		
Samverkan med bygglovsavdelningen	500	2,5	1250	1250	1250		
Samverkan intern (MIFO)	30	1,5	45	45	45		
Samverkan extern (Åkerströmmen, MSL, SNO, Luftvårdsförbund, Kustverket)	-	-	382	382	382		
Samverkan förvaltningsövergripande	-	-	820	670	670		
GIS	-	-	20	20	20		
Kommunskyttar	-	-	75	75	75		
Samordning avlopp	-	-	750	750	750		
Samverkan naturvård	-	-	200	200	200		
Ärendeutdelning	-	-	100	100	100		
Kvalitetsarbete	-	-	700	700	700		
Systemförvaltning Ecos	-	-	350	350	350		
Hemsidan	-	-	100	100	100		
Easit	4352	0,5	2176	2176	2176		
Resttid	-	-	1150	1150	1150		
Ämnesdiskussioner, inläsning, ej debiterbar tid i ärenden m.m.	-	-	1000	1000	1000		
Introduktion av nyanställda	-	-	400	400	400		
Registrering	-	-	250	250	250		
Verksamhetsplanering (behovsutredning, taxaändringar, lokala föreskrifter)	-	-	250	200	200		
Samordning tillsyn	-	-	300	300	300		
<b>Totala behovet (antal timmar):</b>			<b>32139</b>	<b>31939</b>	<b>31939</b>		
<b>Resurser (antal timmar):</b>			<b>27500</b>	<b>27500</b>	<b>27500</b>		
<b>Differens (antal timmar):</b>			<b>-4639</b>	<b>-4439</b>	<b>-4439</b>		